

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 71.265/3
van 1 april 2022

avis 71.265/3
du 1er avril 2022

over

sur

een ontwerp van koninklijk besluit
‘tot wijziging van het koninklijk
besluit van 3 maart 1927 houdende
uitvoering van het Wetboek
diverse rechten en taksen wat
betreft de aangifte en diverse regels
met betrekking tot de taks op de
inschepping van een luchtvaartuig,
houdende andere wijzigingen van
hetzelfde besluit en houdende
bepaling van de datum van
inwerkingtreding van artikel 166,
§ 2, van hetzelfde Wetboek’

un projet d’arrêté royal ‘modifiant
l’arrêté royal du 3 mars 1927
portant exécution du Code des
droits et taxes divers en ce qui
concerne la déclaration et diverses
règles relatives à la taxe sur
l’embarquement dans un aéronef,
portant d’autres modifications du
même arrêté et déterminant la date
d’entrée en vigueur de
l’article 166, § 2, du même Code’

Op 25 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 maart 1927 houdende uitvoering van het Wetboek diverse rechten en taksen wat betreft de aangifte en diverse regels met betrekking tot de taks op de inscheping van een luchtvaartuig, houdende andere wijzigingen van hetzelfde besluit en houdende bepaling van de datum van inwerkingtreding van artikel 166, § 2, van hetzelfde Wetboek’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 29 maart 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric VANNESTE, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 april 2022.

*

Le 25 mars 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant l'arrêté royal du 3 mars 1927 portant exécution du Code des droits et taxes divers en ce qui concerne la déclaration et diverses règles relatives à la taxe sur l'embarquement dans un aéronef, portant d'autres modifications du même arrêté et déterminant la date d'entrée en vigueur de l'article 166, § 2, du même Code’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 29 mars 2022. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric VANNESTE, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 1er avril 2022.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid

“dat dit besluit uitvoering geeft aan de wet houdende verlaging van lasten op arbeid gestemd in plenaire vergadering op 24 maart 2022. Deze wet voegt in het Wetboek diverse rechten en taksen een taks op de inscheping van een luchtvaartuig in en treedt in werking op 1 april 2022.

Het ontwerp van koninklijk besluit bevat de bepalingen betreffende de registratie van de belastingschuldigen, de aangifte, de aanduiding en de erkenning van een aansprakelijke vertegenwoordiger en andere toepassingsbepalingen van de taks.

Dit besluit moet zo snel mogelijk in werking treden eens de wet in werking is getreden, zodat de belastingschuldigen zich kunnen registreren en aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

Een langere termijn zou de inwerkingtreding van dit besluit aanzienlijk vertragen.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe uitvoering te geven aan sommige bepalingen van het Wetboek diverse rechten en taksen, wat betreft de taks op de inscheping van een luchtvaartuig. Daartoe wordt in boek II van het koninklijk besluit van 3 maart 1927 ‘houdende uitvoering van het Wetboek diverse rechten en taksen’ een nieuwe titel III ingevoegd, die de artikelen 221 tot 221*undecies* omvat. Die bepalingen regelen de registratie van de luchtvaartmaatschappij en van haar eventuele erkende aansprakelijke vertegenwoordiger (artikel 2 van het ontwerp), de wijze van aangifte van de taks (artikel 3), de manier waarop een aanvraag tot erkenning van een aansprakelijke vertegenwoordiger moet worden ingediend (artikel 4), de voorwaarden om te kunnen worden erkend als een aansprakelijke vertegenwoordiger (artikel 5), de intrekking en het verval van de erkenning als aansprakelijke vertegenwoordiger (artikelen 6 en 8), het bewijs van voldoende solvabiliteit van de aansprakelijke vertegenwoordiger (artikel 7), de gegevens van de luchtvaartuigmaatschappijen die de luchthavenexploitant moet bezorgen aan de bevoegde dienst (artikel 9) en de boetes die kunnen worden opgelegd in geval van niet-nakoming van de verplichtingen (artikelen 10 tot 12).

Daarnaast zijn er nog een aantal veeleer technische wijzigingen (artikelen 13 tot 15) en een overgangsbepaling (artikel 16). Ten slotte wordt de inwerkingtreding van artikel 166, § 2, van het Wetboek diverse rechten en taksen geregeld (artikel 17, tweede lid). Het te nemen besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 17, eerste lid).

4.1. De rechtsgrond voor het ontwerp wordt vooreerst geboden door artikel 108 van de Grondwet, vermeld in het eerste lid van de aanhef, al dan niet gelezen in samenhang met de bepalingen van het Wetboek diverse rechten en taksen die worden vermeld in het tweede lid van de aanhef.

4.2. Artikel 13 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 201/9/2 van het Wetboek diverse rechten en taksen.

Artikel 14 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 108 van de Grondwet gelezen in samenhang met artikel 203¹ van het Wetboek diverse rechten en taksen.

Artikel 15 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 108 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 202/8, tweede lid, van het Wetboek diverse rechten en taksen.

Artikel 17, tweede lid, van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 42 van de wet van 28 maart 2022 ‘houdende verlaging van lasten op arbeid’.¹

4.3. Gelet op het voorgaande, dient in het tweede lid van de aanhef van het ontwerp bijkomend te worden verwezen naar de artikelen 201/9/2, 202/8, tweede lid, en 203¹ van het Wetboek diverse rechten en taksen.

VORMVEREISTEN

5. De artikelen 2, 4 en 9 van het ontwerp hebben onder meer betrekking op de verwerking van persoonsgegevens. Bijgevolg dient over die bepalingen nog het advies te worden ingewonnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van dat advies nog wijzigingen zou ondergaan,² moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

¹ B.S. 31 maart 2022.

² Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

6. In het ontworpen artikel 221, tweede lid, van het koninklijk besluit van 3 maart 1927 wordt bepaald dat indien de luchtvaartmaatschappij geen woonplaats, zetel of vaste inrichting in België heeft, de registratieaanvraag bovendien het “fiscaal identificatienummer” in de Staat waar zij is gevestigd moet vermelden. Het is evenwel niet duidelijk of elke buitenlandse luchtvaartmaatschappij over een dergelijk nummer beschikt. Indien dat niet het geval is, rijst de vraag welke regeling er dan geldt voor de luchtvaartmaatschappijen die niet over een dergelijk nummer beschikken. Dit zal dan moeten worden verduidelijkt.

Artikel 3

7. Het ontworpen artikel 221*bis*, § 2, van het koninklijk besluit van 3 maart 1927 bepaalt dat in afwijking van de regeling in paragraaf 1, zolang het elektronisch platform niet beschikbaar is, de aangifte wordt ingediend bij de bevoegde dienst. Uit die bepaling kan echter niet worden afgeleid op welke wijze en in welke vorm de aangifte in die periode moet gebeuren. Vraag is bovendien of minstens voor die periode niet het best in een modelformulier wordt voorzien, hetgeen in elk geval de rechtszekerheid zou ten goede komen en het risico van foutieve aangiften zou verminderen.

Artikel 7

8. Luidens het ontworpen artikel 221*sexies* van het koninklijk besluit van 3 maart 1927 moet de voorgestelde aansprakelijke vertegenwoordiger aan de bevoegde dienst de documenten bezorgen die doen blijken van een “voldoende” solvabiliteit om gedurende een volledig jaar zijn verplichtingen na te komen. De vraag rijst op welke wijze de “voldoende” solvabiliteit wordt bepaald en beoordeeld, en of er bovendien niet het best wordt voorzien in een overgangsmaatregel voor het eerste jaar waarin de aansprakelijke vertegenwoordiger wordt erkend. Het ontwerp zal wat die punten betreft desgevallend moeten worden aangevuld.

Artikel 17

9. Artikel 17, eerste lid, van het ontwerp bepaalt dat het te nemen besluit in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Aangezien de wetbepalingen betreffende de taks op de inscheping van een luchtvaartuig, waaraan met het ontwerp uitvoering wordt gegeven, overeenkomstig artikel 42 van de wet van 28 maart 2022 ‘houdende verlaging van lasten op arbeid’ in werking treden op 1 april 2022, en de ontworpen bepalingen noodzakelijk zijn voor de toepassing van die wetbepalingen, verdient het aanbeveling, teneinde lacunes te vermijden, om de datum van inwerkingtreding van het voorliggende besluit eveneens te bepalen op 1 april 2022 en te voorzien in een spoedige bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

10. In artikel 17, tweede lid, van het ontwerp dient te worden geschreven “van het Wetboek diverse rechten en taksen”.

*

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance :

« dat dit besluit uitvoering geeft aan de wet houdende verlaging van lasten op arbeid gestemd in plenaire vergadering op 24 maart 2022. Deze wet voegt in het Wetboek diverse rechten en taksen een taks op de inscheping van een luchtvaartuig in en treedt in werking op 1 april 2022.

Het ontwerp van koninklijk besluit bevat de bepalingen betreffende de registratie van de belastingschuldigen, de aangifte, de aanduiding en de erkenning van een aansprakelijke vertegenwoordiger en andere toepassingsbepalingen van de taks.

Dit besluit moet zo snel mogelijk in werking treden eens de wet in werking is getreden, zodat de belastingschuldigen zich kunnen registreren en aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

Een langere termijn zou de inwerkingtreding van dit besluit aanzienlijk vertragen ».

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de donner exécution à certaines dispositions du Code des droits et taxes divers, en ce qui concerne la taxe sur l'embarquement dans un aéronef. À cette fin, un titre III, nouveau, contenant les articles 221 à 221undecies est inséré dans le livre II de l'arrêté royal du 3 mars 1927 'portant exécution du Code des droits et taxes divers'. Ces dispositions règlent l'enregistrement du transporteur aérien et de son éventuel représentant responsable agréé (article 2 du projet), le mode de déclaration de la taxe (article 3), la manière dont une demande d'agrément d'un représentant responsable doit être introduite (article 4), les conditions pour être agréé comme représentant responsable (article 5), le retrait et l'expiration de l'agrément comme représentant responsable (articles 6 et 8), la preuve d'une solvabilité suffisante du représentant responsable (article 7), les données des transporteurs aériens que l'exploitant de l'aéroport est tenu de fournir au service compétent (article 9) et les amendes qui peuvent être infligées en cas de non-respect des obligations (articles 10 à 12). En outre, le projet contient diverses modifications plutôt techniques (articles 13 à 15) et une disposition transitoire (article 16). Enfin, il règle l'entrée en vigueur de l'article 166, § 2, du Code des droits et taxes divers (article 17, alinéa 2). L'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge (article 17, alinéa 1er).

4.1. Le projet trouve tout d'abord un fondement juridique dans l'article 108 de la Constitution, mentionné au premier alinéa du préambule, combiné ou non avec les dispositions du Code des droits et taxes divers qui sont mentionnées au deuxième alinéa du préambule.

4.2. L'article 13 du projet trouve son fondement juridique dans l'article 201/9/2 du Code des droits et taxes divers.

L'article 14 du projet tire son fondement juridique de l'article 108 de la Constitution, combiné avec article 203¹ du Code des droits et taxes divers.

L'article 15 du projet trouve son fondement juridique dans l'article 108 de la Constitution, combiné avec l'article 202/8, alinéa 2, du Code des droits et taxes divers.

L'article 17, alinéa 2, du projet puise son fondement juridique dans l'article 42 de la loi du 28 mars 2022 'portant réduction de charges sur le travail' ¹.

4.3. Compte tenu de ce qui précède, le deuxième alinéa du préambule du projet visera à titre complémentaire les articles 201/9/2, 202/8, alinéa 2, et 203¹ du Code des droits et taxes divers.

FORMALITÉS

5. Les articles 2, 4 et 9 du projet concernent entre autres le traitement de données à caractère personnel. Il faudra dès lors encore recueillir l'avis de l'Autorité de protection des données concernant ces dispositions.

Si cet avis devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État ², les dispositions modifiées ou ajoutées devraient être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

¹ M.B. 31 mars 2022.

² À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

6. L'article 221, alinéa 2, en projet, de l'arrêté royal du 3 mars 1927 dispose que si un transporteur aérien n'a ni domicile, ni siège, ni établissement stable en Belgique, la demande d'enregistrement doit indiquer en outre le « numéro d'identification fiscale » dans l'État où il est établi. On n'aperçoit toutefois pas clairement si chaque transporteur aérien étranger dispose d'un tel numéro. Si tel n'est pas le cas, la question se pose de savoir quelle règle est alors applicable pour les transporteurs aériens qui ne disposent pas d'un tel numéro. Il conviendra alors de préciser ce point.

Article 3

7. L'article 221*bis*, § 2, en projet, de l'arrêté royal du 3 mars 1927 dispose que par dérogation aux règles inscrites au paragraphe 1er, la déclaration est introduite auprès du service compétent tant que la plate-forme électronique n'est pas disponible. Il ne peut toutefois se déduire de cette disposition de quelle manière et sous quelle forme la déclaration doit être faite durant cette période. La question se pose en outre de savoir s'il ne serait pas préférable, au moins pour cette période, de prévoir un formulaire-type, ce qui contribuerait en tout cas à la sécurité juridique et permettrait de diminuer le risque de déclarations erronées.

Article 7

8. Selon l'article 221*sexies*, en projet, de l'arrêté royal du 3 mars 1927, le représentant responsable proposé fournit au service compétent les documents faisant apparaître une solvabilité « suffisante » pour répondre, durant une année complète, à ses obligations. La question se pose de savoir de quelle manière la solvabilité « suffisante » est déterminée et appréciée, et s'il ne serait pas en outre préférable de prévoir une mesure transitoire pour la première année pendant laquelle le représentant responsable est agréé. Il conviendra le cas échéant de compléter le projet sur ces points.

Article 17

9. L'article 17, alinéa 1er, du projet dispose que l'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge. Dès lors que conformément à l'article 42 de la loi du 28 mars 2022 'portant réduction de charges sur le travail', les dispositions légales concernant la taxe sur l'embarquement dans un aéronef, auxquelles le projet donne exécution, entrent en vigueur le 1er avril 2022 et que les dispositions en projet sont nécessaires pour l'application de ces dispositions légales, il est recommandé, afin d'éviter des lacunes, de fixer la date d'entrée en vigueur de l'arrêté à l'examen également au 1er avril 2022 et de prévoir sa publication au Moniteur belge dans les plus brefs délais.

10. À l'article 17, alinéa 2, du projet, on écrira « du Code des droits et taxes divers ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH